

STRATEGICKÝ ZÁMĚR CERGE UK

NA OBDOBÍ 2026–2030

PREAMBULE

Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium Univerzity Karlovy v Praze (CERGE UK) si klade za cíl nadále budovat a upevňovat centrum excelence a inovace v oblasti základního i aplikovaného ekonomického výzkumu a doktorského vzdělávání. Vychovávat elitní ekonomy pro středoevropský region i mimo něj, kteří budou sloužit veřejným zájmům a produkovat a šířit ekonomický výzkum s dopadem na veřejnou politiku.

Aby dosahovalo úrovně excelence srovnatelné s předními ekonomickými pracovišti ve světě, tvoří Centrum pro ekonomický výzkum a doktorské studium společné pracoviště s Ekonomickým ústavem Akademie věd, označované jako CERGE-EI. Fungování společného pracoviště je vysoce integrované na základě dlouhodobé dohody mezi Akademií věd České republiky a Univerzitou Karlovou, včetně společné administrativy. Postavení CERGE UK bylo od svého vzniku jedinečné v tom, že ač je formálně vysokoškolský ústav, provozuje kromě špičkového výzkumu zcela autonomně své vzdělávací programy. V současnosti se jedná o čtyři programy (Magisterský program Ekonomický výzkum a PhD program Ekonomie a Ekonometrie, oba v české a anglické mutaci). Faktická autonomie CERGE UK se vztahuje nejen na samotný akademický obsah programů, ale i na související administrativu a služby pro studenty a vyučující. CERGE UK tím výrazně překračuje šíři tradiční působnosti vysokoškolského ústavu a fakticky pokrývá veškerou působnost fakulty. Toto jedinečné postavení CERGE UK bylo reflektováno v neformální počáteční dohodě, že CERGE UK bude fakticky postaveno na roven fakultám – status, který je pro strategii pracoviště zaměřenou na špičkové mezinárodní vědecké výstupy naprosto klíčový.

Od svého založení má CERGE-EI za cíl stát se jedním z 20 nejlepších světových univerzitních programů v oblasti ekonomie. CERGE UK tak tvoří v rámci společného pracoviště CERGE UK a Ekonomického ústavu AV ČR jediné skutečně mezinárodně srovnatelné ekonomické pracoviště

v České republice. Vysoké mezinárodní akademické standardy stanovuje a udržuje mezinárodní výkonný a dozorčí výbor (*Executive and Supervisory Committee, ESC*). Členy ESC jsou renomovaní ekonomové z předních ekonomických pracovišť po celém světě, včetně nositelů Nobelovy ceny.

Záměr na období 2026–2030 navazuje na cíle předchozích období a dále je rozvíjí a reviduje v kontextu měnícího se prostředí vědy, výzkumu a vzdělávání. Východiskem záměru je výjimečné postavení CERGE UK v kontextu české vědy. V posledním kole národního hodnocení výzkumných organizací bylo v Modulu 1 (*peer review*) 10 z 11 předložených výsledků hodnoceno nejvyšším stupněm přínosu pro poznání a společenskou relevanci, což je zdaleka nejvyšší úspěšnost ze všech součástí UK napříč obory. V bibliometrickém hodnocení (Modul 2) vykazuje CERGE UK ve srovnání napříč obory a pracovišti nejvyšší relativní publikační produktivitu v nejlivnější desetině světových časopisů v oboru Economics and Business v rámci celé ČR. Těchto špičkových výstupů se daří dosahovat i přes rozsahem velmi malé personální zázemí. Stejně tak v rámci hodnocení programu Cooperatio získalo CERGE UK hodnocení A, a jako jediná součást Univerzity Karlovy je obdrželo již podruhé za sebou. Poslední hodnocení označuje obor ekonomie na Univerzitě Karlově za její „korunní klenot“ (*crown jewel*).

Strategický záměr proto vědomě staví na jedinečné kombinaci tří charakteristik, protože CERGE UK v českém prostředí nemá obdoby: mezinárodního standardu doktorského a magisterského vzdělávání, špičkového základního výzkumu publikovaného v nejlepších světových časopisech a přímého přenosu poznatků do veřejné politiky prostřednictvím aplikovaného výzkumu. Záměrem pro nadcházející období je tyto silné stránky nejen udržet, ale i cíleně rozšířit záběr do oborů ekonomie, které jsou pro Českou republiku zásadní, avšak dosud zůstávají nepokryté.

PRIORITNÍ OBLASTI

1. | Excellence a mezinárodní standard doktorského studijního programu CERGE UK v oblasti ekonomie

Cílem je, aby CERGE UK jako špičkové centrum doktorského studia posilovalo svou excelenci a mezinárodní přesah a obstálo v soutěži s předními světovými PhD programy v ekonomii. Chceme udržet naše dominantní postavení v rámci doktorských programů v ČR, nadále zlepšovat postavení v Evropě a ve světě, v souladu s umístěním UK v oboru Economics and Econometrics v žebříčku QS 2026, a zlepšovat už tak výjimečnou konkurenceschopnost našich absolventů.¹

V rámci tohoto cíle zejména chceme:

- Zvyšovat kvalitu uchazečů a studentů prostřednictvím zesíleného systematického náborového úsilí, a to jednak v rámci České republiky, jednak na mezinárodní scéně, zejména v zemích střední Evropy a postsovětského prostoru, kde je CERGE UK historicky silné. Nástrojem je strategická propagace programu v cílových zemích, včetně komunikace úspěšnosti absolventů. Zároveň chceme zjednodušit a zefektivnit možnosti přechodu z magisterského programu *Master in Economic Research* do doktorského studia.
- Zvyšovat atraktivitu programu udržováním a dalším vylepšováním mezinárodně konkurenceschopného kurikula, které je pravidelně aktualizováno a jehož obsah je srovnatelný s podobnými kurzy na špičkových světových univerzitách.
- Dále zvyšovat konkurenceschopnost absolventů na mezinárodním akademickém i neakademickém trhu práce, a to jednak podporou mobility doktorandů na předních světových univerzitách a jejich aktivní účasti na špičkových konferencích, workshopech a letních školách, jednak důrazem na systematickou práci s doktorandy, včetně pravidelných studentských workshopů.

- Zvyšovat míru úspěšného a včasného dokončování studia při zachování vysokých standardů kvality, například posilováním stipendií pro nejtalentovanější studenty.
- Dále rozvíjet práci s absolventy (*alumni*) a zapojovat je do aktivit CERGE UK, a tím posilovat absolventskou síť, identifikaci absolventů s CERGE UK i jejich podporu nových studentů, například prostřednictvím Alumni Fellowships pro studenty prvního ročníku.

INDIKÁTORY

- počet a podíl doktorandů s mobilitou na předních zahraničních univerzitách;
- umístění absolventů na světovém akademickém trhu práce (placements) a též v ČR;
- míra a medián doby úspěšného dokončení studia;
- počet a kvalita publikací doktorandů v mezinárodně uznávaných časopisech;
- počet uchazečů a podíl zahraničních uchazečů o studium;
- udržení, resp. zlepšení, oborového umístění UK v žebříčku QS (*Economics and Econometrics*).

¹ V posledních 5 letech našli absolventi CERGE UK uplatnění mimo jiné na těchto akademických pracovištích: Nova School of Business and Economics, Universidad Carlos III, University of Bonn, University of Cologne, University of Copenhagen, University of Maastricht, Toulouse Business School, École Polytechnique Fédérale de Lausanne, Banco de Portugal, German Central Bank, Max Planck Institute for Research on Collective Goods, Joint Research Centre of the European Commission.

2. Rozvoj a posílení magisterského studijního programu Master in Economic Research

Cílem je vytvořit takový magisterský program, který umožní studentům získat ekonomické znalosti s důrazem na jejich aplikovatelnost, data science expertizu a profesní dovednosti jako programování a prezentování. Program nabídne zaměření na oblast veřejné politiky jako jednu ze svých specializací.

V rámci tohoto cíle zejména chceme:

- Zavést novou specializaci zaměřenou na ekonomickou analýzu veřejných politik. V rámci specializace získají studenti znalosti ekonomických oborů se zaměřením na veřejnou politiku, ale i znalosti z analýzy dat. Specializace připraví studenty na řešení problémů veřejné politiky i na navrhování, komunikaci a realizaci politických reforem a návrhů.
- Zvýšit počet studentů v ročníku na 30–40 prostřednictvím zesíleného systematického náborového úsilí, a to jednak v rámci České republiky, jednak na mezinárodní scéně, zejména v zemích střední Evropy a postsovětského prostoru, kde je CERGE UK historicky relativně silné. Nástrojem je, stejně tak jako v případě doktorského programu, strategická propagace programu v cílových zemích, včetně komunikace úspěšnosti absolventů.

- Vylepšit služby studentům, kteří vstupují na trh práce, a to aktivnějším propojováním studentů s potenciálními zaměstnavateli prostřednictvím „Career Lunches“, které umožní vzájemné propojení již během studia, vybudováním sítě internshipů pro studenty, ale i vylepšením služeb pro právě končící studenty.
- Zvýšit počet studentů ve zpoplatněné anglické mutaci programu. Získané prostředky ze školného umožní další rozvoj programu a zvýší jeho konkurenceschopnost.
- Zvýšit atraktivitu programu zefektivněním možností přechodu do doktorského studia.

INDIKÁTORY

- počet studentů v programu;
- umístění absolventů na trhu práce;
- počet uchazečů a podíl zahraničních uchazečů o studium.

3. | Excellence CERGE UK v oblasti ekonomie v Evropě a ve světě

Cílem je CERGE UK jako pracoviště, které má dominantní postavení ve vědecké činnosti v oblasti základního ekonomického výzkumu v ČR a své postavení ve světě dále posiluje.

Dlouhodobě nejvýznamnějším omezením rozvoje excellence CERGE UK je jeho malá personální velikost: celkový počet členů profesorského sboru je hluboce pod minimálním efektivním rozsahem. To činí CERGE UK zranitelnou vůči odchodům klíčových členů profesorského sboru. Malá velikost zároveň brání pokrytí celé šíře ekonomie a vytváření plnohodnotných výzkumných skupin a ve svém důsledku omezuje možnosti získávání špičkových výzkumných pracovníků schopných publikovat v nejlepších mezinárodních časopisech.

V rámci společného pracoviště CERGE-EI proto usilujeme o následující:

- Chceme, aby CERGE UK zvýšilo počet členů profesorského sboru o cca 10 FTE a oborově pokrývalo všechny důležité oblasti ekonomie, zejména oblasti zásadní pro Českou republiku, a dosud v domácím prostředí týmově rozvíjené nejsou.
- Usilujeme o pokrytí zejména následujících oborů, které nejsou pokryty týmově – a mnohé ani individuálně – a k jejichž vědeckému rozvíjení a naplnění společenské potřeby na srovnatelné úrovni excellence nemá žádná jiná tuzemská instituce předpoklady:
 - *International trade*. Pro malou otevřenou ekonomiku, jakou je Česká republika, jde o zásadní obor. Jeho důležitost je obzvláště zřetelná v situaci celosvětových změn celních politik a agresivního růstu čínského vývozu. V současné době tento obor není vůbec pokryt.

- *Economics of growth and innovation*. Zásadní teoretický a aplikovaný obor, ve kterém byla v roce 2025 udělena Nobelova cena Philippu Aghionovi, členovi výkonného a dozorčího výboru CERGE-EI. Důležitost oboru je zřetelná zejména pro Evropu a Českou republiku, pro které je obnovení ekonomického růstu a inovativnosti naprosto zásadní. V současnosti je tento obor pokryt pouze přibližně jedním FTE.
- *Industrial organization and competition policy*. Obor zatím není v České republice rozvíjen, ačkoli je nutnou podmínkou kvalitní regulace a ochrany hospodářské soutěže. V současnosti není pokryt.
- *Health economics and health policy*. Tento obor v ČR téměř neexistuje a je zásadní pro zvládnutí fiskální zátěže stárnutí, tj. výzvy udržení kvality zdravotní péče ve stárnoucí populaci a optimální fungování sektoru zdravotního pojištění. V současnosti není pokryt.
- *Labor economics*. Obor studuje fungování trhu práce, vývoj mezd, zaměstnanosti a nezaměstnanosti. Jedná se o obor, který je v současnosti mimořádně důležitý, zejména kvůli rychlému rozvoji umělé inteligence (AI), která zásadně mění trh práce, ale i kvůli demografickým změnám a stárnutí populace. Nyní je pokryt zhruba 1,5 FTE, což je vzhledem k důležitosti nedostatečné.
- *Economics of education*. Obor analyzuje množství a kvalitu státních a soukromých investic do školství, rozhodování jednotlivců o investicích do vzdělání a svého lidského kapitálu. Opět se jedná o obor důležitý zejména kvůli rozvoji nových technologií a jejich důsledkům pro vzdělávací politiku. V současnosti je pokryt zhruba 2/3 FTE.

- *Urban and regional economics*. Obor se zabývá otázkami spojenými s ekonomikou měst a obecněji s prostorovým rozmístěním ekonomické aktivity. Jedná se o obor, který je důležitý pro pochopení regionálních ekonomických nerovností i pro následnou regionální hospodářskou politiku. V současnosti není pokryt.
- *Energy and environmental economics*. Tyto obory jsou klíčové pro energetickou transformaci ekonomiky a odolnost společnosti vůči klimatickým změnám, ale také pro tvorbu efektivní energetické politiky. V současnosti nejsou pokryty.
- Rozšíření tematického záběru výzkumu nesmí být na úkor vysokých standardů kvality. Nadále plánujeme rozvíjet podmínky pro získávání nadaných juniorních i předních seniorních akademických pracovníků na mezinárodním trhu a snižovat riziko jejich odchodu.
- Budeme podporovat systém hodnocení práce akademických pracovníků založený na preferenci kvality výstupů nad kvantitou, s využitím Výkonného a dozorčího výboru ESC jako integrované součásti hodnocení akademických pracovníků. Ve stejném duchu budeme podporovat další flexibilnější úpravy podmínek habilitačních a jmenovacích řízení, které jdou stejným směrem.
- Chceme zvyšovat úspěšnost v mezinárodních grantových soutěžích (ERC, Horizon Europe a další programy EU), ale i v soutěžích o špičkové národní granty (EXPRO, ERC-CZ), a to prostřednictvím systematického důrazu na excelenci ve výzkumu.

INDIKÁTORY

- počet nově pokrytých oborů a počet FTE špičkových výzkumných pracovníků v nich;
- úspěšnost náboru na mezinárodním akademickém trhu a míra udržení klíčových pracovníků;
- počet publikací v Top 5 a v nejvlivnější desetině/čtvrtině světových časopisů (D1/Q1);
- podíl CERGE UK na špičkové publikační produkci v oboru Economics and Business v ČR;
- výsledky pravidelného mezinárodního peer review pracovníků;
- počet podaných a podpořených mezinárodních projektů (zejm. ERC a Horizon Europe) ;
- počet a kvalita prestižních ocenění a zvaných přednášek pracovníků.

4. Společenský dopad ekonomického výzkumu a jeho popularizace

Cílem je dále posilovat roli CERGE UK jako instituce, která prostřednictvím špičkového ekonomického výzkumu, jeho srozumitelné komunikace a aktivní spolupráce s veřejným i soukromým sektorem přispívá k informované veřejné debatě, tvorbě kvalitních veřejných politik a popularizaci ekonomické vědy. CERGE UK bude rozvíjet aktivity, které propojují akademickou excelenci s praktickým společenským dopadem, oslovují odbornou i laickou veřejnost a podporují využívání datově podložených poznatků při řešení klíčových společenských výzev.

V rámci tohoto cíle plánujeme zejména:

- Rozšiřovat tematický záběr aplikovaného výzkumu orientovaného na aktuální společenské otázky veřejných politik, jejichž výzkumně-analytická opora je v ČR dlouhodobě výrazně poddimenzována. Součástí bude i zvyšování přístupu k datovým a informačním zdrojům a jejich analytické vytěžování. Tento cíl bude koordinován s rozvojem magisterského programu a jeho specializací směrem k analýze veřejných politik.
- Další rozvoj vnějších vztahů a komunikační strategie CERGE UK odpovídající jeho mezinárodnímu charakteru, včetně intenzivní spolupráce s médii a komunikace prostřednictvím webových stránek, sociálních sítí a dalších komunikačních kanálů a nástrojů.
- Popularizaci ekonomické vědy a výzkumu prostřednictvím vlastních přednášek, seminářů, konferencí, diskusních panelů, workshopů a kurzů určených odborné i laické veřejnosti, stejně jako aktivní účasti na existujících akcích zaměřených na komunikaci vědy a jejího společenského významu. Tvorbu a šíření odborných i popularizačních výstupů, zejména studií, policy briefů, newsletterů, analytických komentářů a dalších formátů, které budou srozumitelně zprostředkovávat výsledky ekonomického, zejména aplikovaného výzkumu relevantního pro veřejnou debatu a rozhodovací praxi.

- Produkce studií, policy briefů, newsletterů a dalších výstupů, které diseminují výsledky zejména aplikovaného výzkumu.
- Vyhledávání veřejných i soukromých finančních zdrojů (vč. nadačního a altruistického financování), které umožňují realizaci aplikovaného výzkumu.

INDIKÁTORY

- počet aplikovaných policy studií a expertních výstupů (IDEA);
- doložené dopady na tvorbu veřejných politik (legislativní změny, doporučení NERV apod.);
- objem prostředků na aplikovaný výzkum z veřejných i soukromých zdrojů, vč. darů;
- zastoupení pracovníků v národních i mezinárodních poradních a hodnoticích orgánech;
- mediální viditelnost a pozitivní mediální ohlasy na výsledky činnosti.

V Praze dne 29. července 2026

doc. Marek Kapička, Ph.D.
ŘEDITEL CERGE UK

CERGE UK

Politických vězňů 7 · 111 21 · Praha 1 · Česká republika
Tel.: (+420) 224 005 153
office@cerge-ei.cz

